

האיש מקדש פרק שני קידושין

נה.

עין משפט נר מצוה

קנח א מ"י פ"ו מהל' פסולי המוקדשין הל"ח ופ"ד מהל' שקלים הלכה ג:
קנח ב מ"י פ"ו מהל' מעילה הל"ד:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אימר וכו' כגון קדשי בדיק הבית:
(ב) תוס' ד"ה אין וכו' להמירינן הכא ללא מועל אחר מועל היטו היבא דנותנו להבירו אי נמי כשהוא סבור שהכל וכו' נלחלה מין שלמות פ"ט(ע):

מוסף תוספות

א. אלא בבא לגזול ולהצניא מרשות הקדש כדי לחזור ולהתחייב בכל מה שאפשר לספק שגול מן הקדש והשתא הו"ו כעין פלוגתא דר"מ ור"י וכעין מועל אחר מועל שנתכוו לגזול מן הקדש ולהצניא מרשותו לגמרי. רש"י. (ועי' מהש"ס א.)
ב. דאילו קדשים קלים ורובו להירוש דלא שייכא בהו מעילה והשתא קס"ד דכיון שיש לו חלק בקדשים קלים כשמתכוין לגזול לא חשיב כמוציא מרשות הקדש ומוליכו לירשות בעלים. רש"י. ועי' שג"ר.

אמר רב אושעיא בבא לחוב בדמיהו. פירש בקונטרס אינה ודאי לא מקרבה ומיירי צנח להתחייב צדמהים פירוש אלס זה המוצאה קבל עליו לתקן כל הספק שעליה ורואה להוציאה לחולין והכי קאמר חיישין שמה עלות ויצא צ' צדמות או צ' דמים ואלמר אם זו עולה תהא מחוללת על זו והאחרת תהא שלמי נדבה ולא תהא זו שלמים תהא מחוללת על זו והאחרת תהא נדבה עולה ורבי מאיר היא דאמר הקדש כו' משמע ממוך פ"י הקונטרס לזריך שחילל הקדושה שעל הצדמה הנמצאת על אותה שהצא וצדקן חילול דוקא וקסבר ר' מאיר דנפדין דממיהן וקשה שרי לא מצינו דסבר רבי מאיר דתמימים נפדין יותר משאר תנאים ולא שייך זה כלל בפלוגתא דדייה ור' יהודה לכן פרי"ד דלעולם קסבר צעלנא דתמימים אינס נפדין כגון דרך חילול והכא מיירי שנתכוון לגזולה ולקנותה מיד המקדש"ט ולזכות בה ולשנות בה וצדקה"ג שרי ואמר שהוציאה לחולין עלה דעתו לחוב צדמיהן כדפרישית:

תנן התם בהמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר וכמדתה לכל רוח זכרים עולות נקבות זכאי שלמים אלא זכרים עולות הוא דהו זכאי שלמים לא הו אמר ר' אושעיא הכא בבא לחוב בדמיהו עסקינן והכי קאמר חיישין שמה עולות"ט ורבי מאיר היא דאמר הקדש במזיד מתחלל קדושת הגוף מי מתחלל"ט והתנן ב"אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בבמה ובכלי שרת בלבד כיצד היה רוכב על גבי בהמה בא חבירו ורכב בא חבירו ורכב כולם מעלו היה שותה בכוס של זהב בא חבירו ושתה בא חבירו ושתה כולם מעלו היה ר' יהודה היא הא ר' מאיר מדרבי יהודה נשמע לרבי מאיר לאו אמר רבי יהודה הקדש בשוגג מתחלל וקדושת הגוף לא מתחלל לר"מ נמי אע"ג דהקדש במזיד מתחלל קדושת הגוף לא מתחלל התם לא קא מכוין לאפוקינהו לחולין הכא קא מכוין לאפוקינהו לחולין אימר דשמעת ליה לרבי מאיר בקדשי קדשים בקדשים קלים מי שמעת ליה א"ל ההוא מרבנן ורבי יעקב שמויה קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן איתמר נמי אמר ר' חמא ב' עקיבא אמר רבי יוסי בר' חנינא אומר היה ר"מ הקדש במזיד מתחלל בשוגג אין מתחלל אחר קדשי קדשים ואחד קדשים קלים קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן תהי

מיירי בקדושה שאינה כלי שרת ולא קשה מידי דהא דאמר ר' יהודה דאין מועל אחר מועל היינו כ' כשהוא סבור שהכלי של חבירו ואו הוא מתכוין לגזולה היכא דנתנו לחבירו כדן שלוחות יד צפקדון דהיכא דמתכוין להוציאו מרשות לרשות נקרא גזון על כל הפקדון אפילו לא הוציאו אלא מתקתן אבל האי דתוספתא דקאמר צא חבירו וציקע צו וצא חבירו וציקע צו דכולן מעלו מיירי דכל חד וחד יסבור שהוא שלו ו' ואינו מתכוין להוציאו מרשות לרשות אלא ליהנות ולהניחו אחר ההנאה ואז כשיהנה לא ימעות אלא כפי טובת הנאה שיש לו במלאכה ומשום הכי אמרינן שלא יצא לחולין ומעלו כולן אבל נתנו לחבירו וחבירו לחבירו לא מעל אלא הרשאו שהוציאו מרשות לרשות ו' ונהי נמי דסבר שהיא שלו מ"מ מתכוין הוא להוציאו מרשותו לרשות חבירו ולפיכך ל"ל צא חבירו ורכב עליו וצא חבירו ורכב עליו כולן מעלו ואע"ג שנתכוין לגזול ולהוציאו מרשות לרשות דאם לא כן מאי איריא בהמה וכלי שרת אפילו צדק הבית יש מועל אחר מועל היכא דאינו מתכוין להוציאו מרשות לרשות אלא ליהנות ממנו ולהניח כדפרישית אלא לעולם מיירי שמתכוין לגזולה ואפ"ה אמרינן דכולן מעלו כדפרישית ורואה חלוק בין הנחה מדבר צדק שהוא שלו לדבר שהיה סבור שהוא של אחרים מההיא דאמרין (מעלה דף טז.) גבי נטל אבן או קורה של הקדש לא מעל נתנה לחבירו

הוא מעל וחבירו לא מעל ופריך"ט מכדי משקל שקלה מה לי שקלה הוא מה לי שקלה חבירו ומקוי ירשא דלא מעל בצדמיה מסורות לגזור שאינם יוצאים מרשות הקדש וגם הגובר לא נתכוון לגזול אלא ליהנות מהם דסבור שהם שלו וסיפא דקתני הוא מעל מיירי שנתכוון להוציאו מרשות לרשות כדקתני נתנם לחבירו הוא מעל ועוד ראינו מההיא דפרק אלו נערות (בבב"ב דף טז.) דקאמר התם הניח להם אביהם פרה שאולה כסבורים הם דשל אביהם היא טבוחה ואכלוה משלמין דמי צטר זול אבל כסבורים היא דפקדון וטבוחה ואכלוה משלמין דמי צטר שלם אם כן מצינו חילוק בין סבור שהוא שלו לסבור שהוא של אחרים"ט: **קדשים קלים** מי שמעת ליה. אם היא של קדשים קלים מה תקנה נעשה לה אפילו נתכוון לגזולה לא תהא לחולין כיון דליכא מעילה קרבן קדושת הגוף לא קדושת הגוף נמי מיתחלל לר' מאיר מכיון לאפוקינהו לחולין הילכך אושעיא פריך דאוקמא היא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי (ב) הבית דהיינו סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולוהו הו לגזוה כקדשי צדק הבית: **צדקשים קלים** מי שמעת ליה. והיא דבהמה איכא לספוקי נמי צדקשים קלים והיא דשמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין דאמר:

הכי גרסינן סנן הסס צדמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר כו' **זכרים עולות**. משום דחיישין שמה מירושלים יצאת ורוב צדמות היוצאות ממנה זכרים הם ואיכא לספוקי צדק זכרים שהיא ראויה להם הילכך זכר דחוי לעולה מספקא לעולה ולקמן פריך עלה: **נקבות זכאי שלמים**. דאילו צדמה ליהבא צדמה ליהבא לר' יהודה נדבה עולה ורבי מאיר דלמנא שלמים היא והכי מקריב לה עולה: **אמר רבי אושעיא** צנח לחוב צדמיהן עסקינן. כלומר אינה ודאי לא קרבה וה"ק אם צא אלס זה לעשות לה תקנה וצא לקבל על עצמו חוב כל ו' דמיה שהיא צדקת ושהוציאה לחולין ו' ולקדש את דמיה אלס זכר הוא נתייב אף צדמי עולה דחיישין שמה עולות הן: **ורבי מאיר** היא דאמר. צדמיהן (לעיל דף טז.) הקדש במזיד מתחלל ויכול זה להוציאו לחולין מוזד ומפסו הדמים צדושתם ועל ידי תנאי יצא שני דמים אחד לעולה ואחד לשלמים ואמר אלס עולה היא הרי היא נשחלת על זו והשני היא שלמי נדבה ואם שלמים היא הרי היא מחוללת על של שלמים והשני נדבה עולה: **וקדושה הגוף**. דקדשי מוצח מי מתחלל צנח מוס: **אין מועל אחר מועל**. אין שתי מעילות זו אחת זו צדקן אחד של הקדש דכיון שמועל בו הראשון יצא לחולין: **אלא בהמה**. של קדשי מוצח הראויה לקרבן לפי שאין יוצאה לחולין כשהיא תמימה וכן כלי שרת: **היא ר' יהודה** היא. מדקתני אין מועל אחר מועל אלמנא מקמא הוא דנפיק לחולין אע"ג דשוגג הוא דאי מוזד ליכא מעילה והיא סברה לרבי יהודה הוא דשמעת ליה דאמר צדמיהן (טז) הקדש בשוגג מתחלל: **הא רבי מאיר** היא. הך מתניתין דשקלים

דבהמה שנמצאת כרבי מאיר"ט מוקמינן לה דאמר הקדש מתחלל במזיד ואפי' קדושת הגוף נמי מתחלל: ופרכינן מדר"מ נשמע לרבי מאיר. בחילול מוזד דהא פלוגתיהו ליתא אלא במזיד ושוגג אבל בקדושת הגוף וקדושת דמיה אין מחלוקת ביניהם צדמות"ט הקדש שאין מתחלל לר' יהודה כשהוא אין מתחלל במזיד לר' מאיר: **לאו א"ר יהודה הקדש בשוגג מתחלל**. והוא עיקר חילול וקאמר דקדושת הגוף לא מתחללין שוגג: **לר' מאיר נמי**. דקאמר עיקר חילול הקדש במזיד קדושת גוף לא אמר דנתחיל: **ומשני הסס לא מכיון לאפוקינהו לחולין כו'**. כלומר חילול דמוזד לר' מאיר עדיפא מחילול דשוגג לר' יהודה דאילו שוגג לא מכיון לאפוקינהו לחולין וגזירת הכתוב הוא מדמתחייבה רחמנא קרבן מעילה הילכך קדושת הגוף נמי מיתחלל לר' מאיר מכיון לאפוקינהו לחולין הילכך אושעיא פריך דאוקמא היא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי (ב) הבית דהיינו סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולוהו הו לגזוה כקדשי צדק הבית: **צדקשים קלים** מי שמעת ליה. והיא דבהמה איכא לספוקי נמי צדקשים קלים והיא דשמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין דאמר:

הוא מעל וחבירו לא מעל ופריך"ט מכדי משקל שקלה מה לי שקלה הוא מה לי שקלה חבירו ומקוי ירשא דלא מעל בצדמיה מסורות לגזור שאינם יוצאים מרשות הקדש וגם הגובר לא נתכוון לגזול אלא ליהנות מהם דסבור שהם שלו וסיפא דקתני הוא מעל מיירי שנתכוון להוציאו מרשות לרשות כדקתני נתנם לחבירו הוא מעל ועוד ראינו מההיא דפרק אלו נערות (בבב"ב דף טז.) דקאמר התם הניח להם אביהם פרה שאולה כסבורים הם דשל אביהם היא טבוחה ואכלוה משלמין דמי צטר זול אבל כסבורים היא דפקדון וטבוחה ואכלוה משלמין דמי צטר שלם אם כן מצינו חילוק בין סבור שהוא שלו לסבור שהוא של אחרים"ט: **קדשים קלים** מי שמעת ליה. אם היא של קדשים קלים מה תקנה נעשה לה אפילו נתכוון לגזולה לא תהא לחולין כיון דליכא מעילה קרבן קדושת הגוף לא קדושת הגוף נמי מיתחלל לר' מאיר מכיון לאפוקינהו לחולין הילכך אושעיא פריך דאוקמא היא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי (ב) הבית דהיינו סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולוהו הו לגזוה כקדשי צדק הבית: **צדקשים קלים** מי שמעת ליה. והיא דבהמה איכא לספוקי נמי צדקשים קלים והיא דשמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין דאמר:

הוא מעל וחבירו לא מעל ופריך"ט מכדי משקל שקלה מה לי שקלה הוא מה לי שקלה חבירו ומקוי ירשא דלא מעל בצדמיה מסורות לגזור שאינם יוצאים מרשות הקדש וגם הגובר לא נתכוון לגזול אלא ליהנות מהם דסבור שהם שלו וסיפא דקתני הוא מעל מיירי שנתכוון להוציאו מרשות לרשות כדקתני נתנם לחבירו הוא מעל ועוד ראינו מההיא דפרק אלו נערות (בבב"ב דף טז.) דקאמר התם הניח להם אביהם פרה שאולה כסבורים הם דשל אביהם היא טבוחה ואכלוה משלמין דמי צטר זול אבל כסבורים היא דפקדון וטבוחה ואכלוה משלמין דמי צטר שלם אם כן מצינו חילוק בין סבור שהוא שלו לסבור שהוא של אחרים"ט: **קדשים קלים** מי שמעת ליה. אם היא של קדשים קלים מה תקנה נעשה לה אפילו נתכוון לגזולה לא תהא לחולין כיון דליכא מעילה קרבן קדושת הגוף לא קדושת הגוף נמי מיתחלל לר' מאיר מכיון לאפוקינהו לחולין הילכך אושעיא פריך דאוקמא היא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי (ב) הבית דהיינו סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולוהו הו לגזוה כקדשי צדק הבית: **צדקשים קלים** מי שמעת ליה. והיא דבהמה איכא לספוקי נמי צדקשים קלים והיא דשמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין דאמר:

(א) שקלים פ"ו מה"ט (ב) כבת"מ ט"פ: (ג) מעילה ט"ז (ד) ובבב"ב: (א) מעילה ט"ז (ד) ובבב"ב: אמר ר' תנח"ל אמר מר עוקבא אמר ר' יו"ט (א) [אפשר לז"ל בר עוקבא] (א) [בבב"ב: דמ"ט] (א) [בבב"ב: ובהקדש] (א) [בבב"ב: אוקמנא] (ט) [בבב"ב: ואותו] (א) [בבב"ב: הרא"ש ועוד: ההקדש] (ט) [בבב"ב: נראה דל"ן כלן מקומם אלא כשהוא רש"ש ע"ש] (ט) [בבב"ב: וז"ל או אש"ר ע"ש] (ט) [בבב"ב: עין חב"ש] (ט) [בבב"ב: מוס' נמחות קא ע"א ד"ה א"ב] (ט) [בבב"ב: ע"א ד"ה וחבירו] (ט) [בבב"ב: מוס' נמחות קא ע"א ד"ה ע"ש] (ט) [בבב"ב: ועיין הגהת המהר"א זכ"ש ע"ש]

מוסף רש"י

אלא בבמה ובכלי שרת בלבד. דהני לאו נמי קיימי ולא צני אפוגמיניהו ויהוה אפילו רכב על גבי בהמה והכמהוה את חלס נמנרה. עיין ראויה היא לקבן ולא פסלה כקן למנחה דבין שניה ובין חמושה ראויה להקריב ואין בה מורה פגימה. הלכך אפמי בקדושה קיימה. הלכך ש' צה מועל אחר מועל. וכן שמה אחד כבוש של זהב אפילו אפסמו ופגמו. כיון דקדושה הגוף היא ולא קדושת דמיה דלאו לפדייה קיימה עיין קאי לשרות ויש בו מועל אחר מועל (מעילה י"ט.) אבל כל מידי חמימה מעילה ראשונה נפקא לחולין דק"ל אין מעילה בכל מקום אלא שמי' שפסגה מקדושתו (פסחים ב"ב.)